

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษากระบวนการสร้างความอยู่ดีมีสุขในชุมชนของหมู่บ้าน โกลาภิวัฒน์ ตำบลบางน้ำเชี่ยว อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี 2) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆของกระบวนการสร้างความอยู่ดีมีสุขในชุมชน แหล่งข้อมูลในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 33 คน และเอกสารรายงานของชุมชน วิธีการศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการวิเคราะห์จากเอกสาร

กระบวนการสร้างความอยู่ดีมีสุขในชุมชน ซึ่งพิจารณาใน 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านจิตใจและสังคม พบว่าในหมู่บ้านมีความสามัคคีและความร่วมมือของคนในหมู่บ้าน เนื่องจากอยู่ในสังคมเครือญาติ เป็นหมู่บ้านขนาดเล็กอยู่กันอย่างกระจุยตัว มีเชื้อสายชาวพวนเหมือนกัน มีความเชื่อตามวัฒนธรรมประเพณี ภาษาพูดที่เหมือนกัน ทำให้เกิดการพึ่งพากันของคนในหมู่บ้าน ปฏิบัติตามข้อบังคับของหมู่บ้าน ด้วยความเต็มใจ ทำให้หมู่บ้านเกิดความสงบสุข ปราศจากแหล่งอบายมุข มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการให้สมาชิกกู้ยืม ยึดมั่นในหลักการประชาธิปไตยด้วยการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสูงถึงร้อยละ 94 และร้อยละ 90.84 ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านเศรษฐกิจ พบว่าในหมู่บ้านมีการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อวางแผนลดรายจ่ายและสร้างรายได้ และจำนวนครัวเรือนที่ปลูกพืชผักสวนครัวไว้กินเองและขาย มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี มีการรวมกลุ่มเพื่อการพัฒนาอาชีพหลักของหมู่บ้าน ส่งผลให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จำนวนสมาชิกของกลุ่มจึงเพิ่มขึ้นทุกปี

3. ด้านการเรียนรู้ พบว่ามีการจัดทำข้อมูลของชุมชน เช่น ข้อมูลด้านแรงงาน การประกอบอาชีพ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพและของบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ ทำให้หมู่บ้านได้รับงบประมาณสนับสนุนมาโดยตลอด มีการ

ฝึกอบรม ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคุ้มบ้านและหมู่บ้านอื่น ทำให้เกิดแนวคิดใหม่ แล้วนำมาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นปรับใช้ในหมู่บ้านของตนเองต่อไป

4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าหมู่บ้านจัดกิจกรรมปลูกต้นไม้ ๖ ไร่ จักรยานแทนการใช้รถมอเตอร์ไซด์ เปลี่ยนมาใช้หลอดไฟประหยัด ทำให้คนในหมู่บ้าน มีจิตสำนึกและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้น และมีจำนวนอาสาสมัครดูแลสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

ปัญหาและอุปสรรค ของกระบวนการสร้างความอยู่ดีมีสุขในชุมชน คือ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง ขาดการสร้างผู้นำรุ่นใหม่ที่จะมาสืบทอด การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นขาดช่วงเนื่องจากผู้รู้ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ คนวัยหนุ่มสาวไม่ค่อยสนใจที่จะเรียนรู้ ขาดการทำประโยชน์ในพื้นที่ว่างเปล่า เป็นการสูญเสียทรัพยากร และโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน ได้เต็มที่ ขาดการรวมกลุ่มทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องทำให้ไม่สามารถพัฒนากลุ่มอาชีพขึ้นมาเป็นวิสาหกิจชุมชน และมีการแบ่งฝ่ายระหว่างคนในหมู่บ้านเกี่ยวกับการเมือง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ควรสร้างผู้นำรุ่นใหม่เพื่อมาสืบทอด
2. ควรมีการจัดตั้งสหกรณ์ของหมู่บ้าน
3. ควรปลูกฝังเยาวชนคนรุ่นใหม่ ให้มีจิตสำนึกของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้โรงเรียนเป็นตัวเชื่อมวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่ โดยการสอนเด็ก อนุรักษ์ประเพณีของไทยพวน จัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ และต่อยอดพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

The two objectives of the study were (1) to examine the process of creating well-being in Phokapiwat Community in Tambon Bangnamchew, Phromburi District, Singhaburi Province ; (2) to identify the problems in the process of creating well – being in the community. The sources of data were 33 key informants and minutes of the meetings.

Four components of well – being creation process were as follows.

1. Psychology and Society. There is unity and good cooperation in the community because they are in kinship society. The community is small and people lived in concentration. They came from the same tribe (Phuan Tribe) and have the same culture and language. They are interdependent and willingly follow the community regulations, so the community is peaceful and has no crimes. There is a welfare fund for the members to make loans. They believe in democracy. About 94 percent go to the election poll. About 90.84 percent lead their lives by following the philosophy of sufficiency economy.

2. Economy. People in the community do household book – keeping to plan to reduce their expenses and to increase income. The number of household that do vegetable gardening has been increasing every year. They have formed a group to develop the primary occupation of the community. As the members can see the importance of forming groups to help each other, the number of the member is increasing every year.

3. Learning. The community data, such as labor force and occupations, were compiled to use for establishing an occupational promotion project and to ask for a budget from the government agency concerned. So the community always received a supporting budget from the government. They go for an observation tour and exchange knowledge with other communities. Consequently, they have some new ideas to combine with local wisdoms to use for the benefit of their own community.

4. Natural resources and environment. The community hold several activities such as growing trees, riding bicycles instead of motorcycles, changing to economical light bulbs. The community people see the importance of natural resource and environmental conservation, so more and more people join the activities. The number of volunteers to take care of the environment is increasing.

Problems and obstacles of creating well-being in the community

The government does not allocate a budget to the community continuously. A new generation of leaders is not trained to succeed the work of the forerunners. Transfer of local wisdom is not continuous because those with local wisdoms are old people and youths are not interested to learn from them. This is much empty space that nobody uses, so the opportunity to develop the community capability to the full extent is lacking. Formed groups do not do activities continuously so they cannot develop the community into a community enterprise. The community people are divided into two sides because of national politics.

Recommendations.

1. A new generation of leader should be trained to succeed the work of the older generation.

2. A community cooperative should be established.

3. Youths of the community should be taught to conserve natural resources and the environment.

4. Local wisdoms should be retained by having schools as a linkage. Children should be taught to conserve Thai Phuan culture. Schools should hold activities that help children to learn local wisdoms from old people in order to create a cultural tourist attraction.